

Od Redakcji

Zwyczajowo przełom roku skłania do szerszych refleksji. Ograniczając się do profilu czasopisma, warto wydobyć kilka spostrzeżeń dotyczących systemu finansowego. Syntetyczny przegląd debat prowadzonych w środowisku finansistów pozwala stwierdzić, że przez niemal cały 2021 r. w kraju i na świecie dominowała tematyka wpływu pandemii COVID-19 na funkcjonowanie systemów społeczno-gospodarczych, problematyka spowolnienia lub tempa wzrostu z uwzględnieniem perturbacji w globalnych łańcuchach dostaw, a także interwencji organów publicznych w celu ograniczenia skutków pandemii. W Polsce specyficznym czołowym miejscem zajmowała tematyka tzw. kredytów frankowych, wreszcie, szczególnie w IV kwartale, brak spodziewanych środków pomocowych z UE oraz gwałtowny przyrost inflacji. Nie pomijano także problemów związanych z globalnymi zagrożeniami klimatycznymi i to głównie w układzie – im biedniejszy region czy kontynent, tym zagrożenia większe.

W zglobalizowanym świecie nie sposób pominąć kwestii perturbacji geopolitycznych rzutujących na światową ekonomię. Można tu wspomnieć m.in. konflikty między Chinami i USA, asertywną politykę Rosji w stosunku do bliższej i dalszej zagranicy, wreszcie napięcia wewnątrz Unii Europejskiej. Można nawet twierdzić, że polityka supermocarstw zmierza do ukształtowania nowej infrastruktury globalnej równowagi. Na tle zachodzących procesów polski sektor bankowy pozostał stabilny, a wyniki finansowe okazały się lepsze niż pesymistyczne prognozy. Natomiast na tle gwałtownej zmiany polityki stóp procentowych NBP w związku z rekordową od dwóch dekad inflacją, rośnie ryzyko dynamicznie rozbudowywanego portfela kredytów mieszkaniowych bez odpowiedniej struktury długoterminowego finansowania. Wszystko to sprawia, że zwłaszcza najmłodsze pokolenia uczestników rynku finansowego stają wobec nieznanych im wcześniej wyzwań, z którymi będą musieli się zmierzyć. Na domiar złego nie widać końca pandemii COVID-19, która coraz to zaskakuje nowymi problemami. Jednym słowem zaczyna się 2022 rok, w którym trzeba będzie nie tylko właściwie adresować, lecz także rozwiązywać trudne społecznie i finansowo problemy.

Wychodząc poza ramy branżowe czasopisma „Bezpieczny Bank”, warto jeszcze zwrócić uwagę na to, że nadal w dominującym nurcie podchodzi się do rozwiązywania problemów, a nawet kryzysów na świecie z uwzględnieniem paradygmatów

pochodzących z coraz bardziej oddalającej się przeszłości i nieadekwatnych dla współczesności. Uwzględniając wskazane wyżej uwarunkowania, powstaje pytanie, czy nie przekracza się granicy użyteczności tych paradygmatów i czy nie należy śmiało, ale i roztropnie, sformułować oraz wdrażać innowacyjne podejście, które opierać się będzie na większej integracji nauk społecznych i przyrodniczych. Można nawet znaleźć propozycje rewizji paradygmatu ekonomii głównego nurtu na rzecz adaptacji globalnego systemu społeczno-gospodarczego do koncepcji zrównoważonego rozwoju odpowiadającej symbolicznie zasadom termodynamiki (zwane też ekonomią obwarzanka)¹. Każda działalność ludzka wymaga bowiem przekształceń energii prowadzącej do nieodwracalnego wzrostu entropii systemu, czego doświadczamy m.in. w materializacji ryzyka ESG.

W ostatnim numerze „Bezpiecznego Banku” w 2021 r. w części „Problemy i poglądy” publikujemy pięć artykułów, z których cztery w różnych aspektach podejmują problematykę związków pandemii COVID-19 z funkcjonowaniem systemu finansowego w skali Unii Europejskiej oraz jej krajów członkowskich, ze szczególnym uwzględnieniem polskiego sektora bankowego. Piąty artykuł nakreśla perspektywy rozwoju europejskich obligacji zabezpieczonych. W dziale „Miscellanea” zamieszczamy VIII edycję wyzwań i prognoz makroekonomicznych opracowywanych przez ekspertów Europejskiego Kongresu Finansowego. Dopełnieniem numeru jest omówienie monografii Pawła Niedziółki pt. *Zielona (r)ewolucja w polskiej bankowości*.

Życzę Państwu interesującej lektury oraz szczęśliwego 2022 roku.

Redaktor Naczelny
Jan Szambelańczyk

¹ Kate Raworth, *Ekonomia obwarzanka*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2021.